

Wilhelm L. Krodner

1852 - 1865

Gjörkfos d. 19. Nov. 1863

Min kära Mamma!

Uman kort d. o. s. i mediet af nästa
Månad, förstår min nedresa. Samtidigt har
det varit Maglénas afsigt, att lämna Gjörkfos,
för att taga sig något rum i Calix. Det gör mig
dock ondt om gumman, det synes också på henne,
att hennes vänliga belägenhet tycker henne, hon är
nu äldre och hennes krafter är märk-
bart försvagade för att hon länge skulle kunna sköta
sig med eget hushåll för sig. Man frågar sig, hur
förs hon ej finner sig till att bo tillsammans med
sin systers, de som kända förhållanden, säga dock,
att det ej är att undra på. Min hemställan till
och förfrågan hos Mamma och öfriga meddelare
i Gjörkfos är nu, om det ej skulle stå sig
göra, att hon skulle få en fristad här. Hon
kunde i smått vara mycket till nytta, såsom af

May kan det stäpa

Hu Henrika Bergman

Konst Ljunga & Hocksalen
Rosendals

detta skedde sig

utgå en sallokap för Mamsell i hennes stora en-
samhet och eljett biding till hushållningen för de
spriga personerna. Såsom en verklig tjänst, kom
gjort städet vill jag i följande namn, att genom
hennes fridlig var det jag först kom att tänka på
att antaga Carl Grahngrens till bokhållare - en
val, som kan blifva af väsentlig nytta för städet,
genom denna ynglings genomlytande ärlighet, och
redbara väsende. För min hälsas wärdet angör
nämnt, att tänka mig att hon har skall finna en
hem, liksom det wärdet påkostande att tänka mig
hennes att den hushållningen och det stödet hennes äldre
färdig. Jag kan ej neka, att jag känner
en viss förbindelse emot henne, ehuru jag i andra
sidan där i betänkande att för egen del gifva
hennes hopp om gäll i min lifvande hem, min
detta annu ens existera. Hon skulle wärdet gerna
och med tacksamhet af ^{hennes} Kapitulat betala något för
sig, hvilket om förslaget antages, jag anser man
mycket väl kan bestämma.

Hälskyltande talar till Mammans och
hyskonens befrågande och bebjertande beder jag
att med omgående erhålla svar, enar jag möj-
ligen, innan tiden för wärdets ankomst, skulle
kunna blifva färdig till afresa, men ännu hinner
som helst först swarta Mammans tankar

härvid.

I bref till Mamsell har Mamma anmodat mig
lämna en ko åt Petronis italt för den de förut
De hafva nu under tiden varit i tillfälle att genom
egen försök köpa sig en, hvarför det ju wärdet af-
flödigt att ytterligare lämna någon.

Fälligdomen i köst tycks i närmaste trakt
ej vara så tyckande som ofta, ty vi hafva haft
mycket mindre fälligbet^{gen} än förut, till belgdel
torde de pågående myrutsdiktningarna i Lappträsk
som förskaffa många arbete, bidraga härtill att
mindre för hrad den trakten beträffar.

Att Ollshorns få en ton, är för-
hugen sedan kändt i stäm. Barnets moder hade
förut kunnat att genomgå, så att afson Dorborns bitade
påkallades, dock andades att wäl.

Öfverkonst Mamma och hyskonen Guds
frid - och glad att snart åter wärdet i den krets
är jag Mammans tillgifne som helheten

Hälsa min Angelica, jag skrifver ej till henne
denna postdag, det wärdet kanske därför kärekomma
för henne att låta detta bref - jag längtar efter bref
från henne, det är nu andra postdagar jag är utan
wärdet ej lång tid, men jag är i detta förut titit bort

Skilj sig öfver för skilj sig om (Mamsell) är hennes förskott

Johnston d. 89 Oct.
1865

Min Kara Mamma!

Tack för Mammans
välkomna bref! Mamma blir väl
bra öfverraskad att redan nu finns
Leopold i Sthm. Jag har dock
ansett detta lämpligast, och i sam-
råd med August expedierar jag
honom, dels emedan en landtresso
alltid blir dyrare, dels emedan
det är bra mycket bättre för honom
att få genomgå sin nationens
läsning i Sthm än hvarje.

Lesokas äro rikta² tacksamma.
 Maria Carlstedt är alltid så
 hjertlig, saknad af H^{er}ren
 och sin wanner der. Ivar
 faller henne ibland, isynnerhet
 då hon kunnat sig stå² så en-
 sam här, men hon får² afven
 styrka att öfvervinna, och tycks
 vid nästa sammanträffande
 vid godt mod. Hennes skola
 har nu kommit i gång; hon
 har 10 elever. — Josef finner
 jag mig afven rätt väl, har
 full sysselsättning med Bokslut.
 Mamma's tillfrö om
 Wilhelm

Helmingar his skinnur er gefinn þessum

allt är gjordt för 14 dagar, dels
 och emedan jag gärna vill hafva
 den ynglingen, som jag tänkt taga
 från H^o. till boden, någon tid på
 platsen, ännu emedan jag är h^oslapp.
 Leopold skulle då vara utan verk-
 samhet, om han stannade längre.
 Skulle ej genast plats kunna
 skaffas åt honom, så skulle
 han kanske kunna användas
 något för kontorist och tillika
 möjligen för någon hjälp till
 förhållan i sina kunskaps-tycken.
 Jag nämnde om att
 taga en yngling hit; jag hade

insett att detta är aldeles
 värdigt; Bergbom skulle ej kun-
 neda sig entom, itynglighet da' en
 skola göras i contanter. Ynglingen
 har goda recommendationer, som
 hyggelig att och har wana vid
 g^oromat. Med Leopold
 medtändes en lada fogel, i hvil-
 jag särskilt innesluttat några
 åt Angelica. Allt st^o är
 till här; läkerna hafva be-
 kräget framkommit och utdelat.
 Från Barnhemmet ha
 jag helat; jag besöker de
 hvar gång jag är till en

Här ej ordning för min meddelat, du gör mig litet

Fru H. Bergman

Björkby.

Waldemarsudden d. 3. Sept. 1852

Min dyrbara Mamma

Emedan jag vet att mammas
barns andeliga wäl närmast lig-
ger mamma om hjertat, så wille jag
saga mamma det. Nu är mitt
hjerta, som en torr mark. Jag känner
hvarken någon brinnande kärlek
till min frälsare, ej heller till bö-
nen, som, ehuru jag framstamma
några ord, dock bli ej annat än
en munwader, ja, om ej H. E. R.
ren af stor nåd uppväcker mig
så skulle jag gå för ewigt för-
lorad. Den enda trösten är den

att Carl ofta nämnde i det kommer
väl den tid då Gud tar hjertat
kelt till sig, då han finner det för
gott. Hej, Mamma! detta måste
jag säga med tårar, att jag har
vänt grefligt otacksam emot min
Frälsare, som så ofta har klappat
från mitt hjertas dörr; och emot Mamma,
som genom sina förbön tillika
med Frälsarens kärlek, har gjort, att
jag ej alldeles (som jag hoppas) har förlu-
stat nåden. Nog ha vi här uppmär-
ningar, som både avsecka oss att
skynola. Det är nemligen så många
af bekanta, som ha dött. Knut
Carlqvist, prins Gustaf, som mamma
vipt vet, Georg Klunfchensreiber
och Katinka, som Pappa nu först talar
om hafva dött i väras, hvilket vi
ej för väst. I skolan går det
nått bra. Emil har här stor glädje till

examen i Räkna och Geometri och har förhållande
kommit i andra klassen. Gustaf tentar i
Latin och jag tar lektioner i Algebra och skall
snart taga examen i Latin.

Nog se vi här hvad en mor
vill säga, allt känns så halft, och
så tomt, hur bra vi än må hafva.

Ett sällskap är flitigt för re-
ligions saken, hvaribland Henschen
häftigt talar emot statskyrkan, bland
andra tala Lundbergson, Tjnell m. p.
dessa tal står i Svensk tidningen, och
Mamma har troligtvis hört något af
Hennika att jag hade ondt i halften den
är nu bra och jag har börjat att ef-
ter doctor Lundbergs förskrift två
halften med saltvatten; nästan är i färd
i det mesta bra, hvilket doctor Lundberg
sade vara skofler. Hanske August
ej tyckte att noterna vare så vackra,
men det är svårt att välja noter, som
på en gång är så långa att August

Julia som och tillika vacker. Carl hade mig ej ständigt

Wadstena den 1 Juli 1854.

Dyrt älskade Mamma!

Tack för all Mammans kärlek emot mig,
jag ser gyllt att mycket återstår för mig deri. Och!
bed för mig att ej mitt hjerta måtte kallna, blifwa
förfruset, hwarpa Guds otändas nåde. klappningar blifva
blifwit förspillda; ja, jag wet, att Mamma beder
för mig, liksom för oss alla, måtte ingen af oss stanna
qwar i kärlek till wärlden! Jag ser ej hos mig något
framåtskudande, någon närmare förning med min
fralsan, mitt hjerta är likt en öken hvarst
finnes swag längtan efter watten

Mamma vill väl wita något om wår
För närvarande äro wir i Wadstena, hvarst wir
blifwa till Söndags middag. Sedan
wir till Omberg, Gunna och Jönköpings

Tu Maria Bergman

Stordholm

Wadstena

Från vi med ångbåt ämnat resa till Hotala,
Såsom du en dag, för att se verkstäderna, och sedan
fortsätta vår väg till Stockholm. Hinn vi så
ha vi tänkt göra ett besök hos prosten Norström
i Banaup två mil från Jönköping. Vår resa har
hittills gått mycket bra, utan några svårigheter.
Men har fortfarande varit iolig, oförförigt iolig
gått bli dock att komma hem, hvilket vi
hoppas kunna göra om Lördag förmiddag
med ångbåt till Gåtheborg.

Gustaf ber mig säga så mycket, huru
älskar jag innesluta mig till alla de
dyrbara vänner i hemmet.

Farväl!

Från Mamma

Wilhelm

Göteborg d. 28
1858

Dyra Mamma!

Ännu en gång tack för Mammans hä-
komna brev med åtföljande paket, hvil-
ka ej för än äro den 27 komna mig
tillhanda. Jag läste under tårar och
blygsel de första orden af Mammans brev,
emedan jag vet, huru ofta jag gjort
Mamma ledsen, men de glädde mig,
och jag jag, att allt var förgätlit, tack
af hjertat därför! Oaktadt mitt
sinne är nedstämt och jag ej

Björkbo.

Em Henrik Bengtson

Stettin

Uppsala d. 16 Jan. 1864.

Älskade Mamma!

Efter genomläsandet af Mammans
bref sätter jag mig genast ned för att
få utsäga mina tankar och söka, hvad
får mig ankommer, afge den oro, Mam-
ma för min skull hyser. — Det är
obehagligt att tala om andra men-
niskor, men stundom är det dock nöd-
vändigt. Nu I är en gvinna, hos
vilken, såsom jag varit ofta föraktad

fullt på, som han sade. — För julen
kom en landsman upp till Ludvig och
had att få² lämn² hans fots; han
kunde ej göra det, emedan han ej
behöfde den landsmannen² till sin
hembygd utan på, förkyllde sig under
vägen och kom till de sina med dö-
den i sitt skote. (Det utmärkte sig!)

Jag kan ej nu skrifa mer, utan
säger därför, med hjertlig tack
för hälsningen, förut! —

Närn helsade Tulla, hvars
söner medbroder jag begär att
få vara! — Ma² försäkrens att
det dyrbaraste vi kunna göra,
vandra oss gifven och förälskad;
ty någon annan väg till lifet
är genom död finnes icke!

Ma² brunnar, om de önska veta
hur jag har det, läsa dessa rader

och lyfter, som skrifvet att jag är en lycklig och frisk person. —
Mamma! —

är, christendomen fast i många af-
ende blifva i det förhållande. Osanning
i warandet har blifvit hennes an-
dra natur. Detta ser jag, men för
sag till öppen bekännelse viker jag
neder och skall afhålla mig från
utgång med huset. Om ångs utse-
båda är mindre dragning till
hvad jag är än till hvad jag har.
(ej mina ord, men hvilkas tanke)
jag inser och på detta fall kan
tillräcka. Det är ej kärlek i denna
bemärkelse; jag har ej heller mottä-
git den, och skall ej heller göra det.

Sota Mamma! jag beder som
ett litet barn: var ej orolig! ty då
blir jag också orolig, och detta är ej till.

Jag har nåd att ibland sucka till
min fader och vägen är ej genom
öppen otrohet, stängel. - Jag är dock
tacksam för brefven; de hafva styrkt
mig i den opposition, som velat ut-
bilda sig inom mig, men för lo-
uttryck, jag ej ^{varit fullt inne med mig själv} vetat säga detta
att det gick, som det gick i Sommar,
var visst en obestridligt stor nåd.

Att låna julteen, som jag ej mer
behöfver, bevekade mig sådana kän-
slor, som de må upptagas huru som
helst, jag aldrig vill förneka mig
ad hyra mot hvilken människa
som helst. Pappa bad mig väl
att ej låna bort den, men jag är
öfvertygad om, att han ej menar

Uppsala den 12 April 1861

Älskade Mamma!

Den oförståeliga anblicken af den likomliga
sanningen gjorde ett gripande intryck på mig, jag kunde
ett band grundadt i naturen och nåden ej kan af något
lösas, hvar svagt en luv. begärde stycket hos en djup ar, och hvar
svagt en därför luv. enhetens känsla kan utvecklas sig.
Ofta vill man likom gå i sanningen i förord och på yttre
förhållanden tillämpa. en oförståelighet, som ej annu blifvit en
fulla egendom och som därför annu för en i sig ej är sanna
ning. Han har jag felat, icke blott emot Mamma, utan
ofta i mitt förhållande till andra. I det vid bekant-
skapet af annan natur än blott tidlig. Sådana oförståeliga
förord, som ledas af sanningens och kärlekens anda

En Herrits Bergman
Waldemarsvallen

hinnas ej undgå ett misslyckes. Det är härm² i all² de
samma förhållande, som med små barn, när de böja
gå eller som med fjärr-ungar, som vilja flyga, utan
att annu hafva någon kraft i ringarna. Det lagra
dessa för² för annat än hvad de äro lida till
förvinning och stort me² för en själ; det är genom
vident fullst² inbillning andeligt begär och förakt
för andra alstras. Men att, på samma gång man
begär sin felsteg i detta afseende, de tanken i des
samma lys tror jag vara nödvändigt. Sätter man in
sin första olympade för², så får man ej derför falla
modet, man måste inse sin oduglighet i sig själv men i sig
om efter det stöd, som ensam kan bara en uppe, och
utan tvilhet man alltid, såsom det heter, tager brist
till arm.

Jag har varit något vidlyftig, men hoppas, att
Mamma kanske nu lättare inser arten af mina miss-
gäpp. De kunna, om jag ej oratt, efter min up-
fattning, se på de sidor och det är endast detta
jag har velat säga till, för att något milda de
mit² handlingsmått och
mina många, ohyflade och ~~om de varit uppfattade~~ så-
vande uttryck.

Påskan förklarar på en så här och dygbar sänd-
ning ett ² bekänt. Så mycket mera nedstä-
mt är det, att ej vara ett sådant mäktig. Förhåll-
hänger efter min tanke, det väcker emellan och skall ofta
gåra di: om Mamma afren från förra dagar och detta
att framman om mina egna barndoms dagar, då
judo äro så ofta röde mitt sin. Jag känner och
skall ofta, vid sådana helgale stunder, känna hur
jag näst Guds barmhärtighet är skuld till detta, om-
blott af Andens närvaro. Ja, jag längtar tillbaka
till min barndom och ville gärna hafva lemnat
Kunstkapen träd oviddikt!

Min god och lät gästaf veta att jag har de
g. vara lott att hyra sig några andra rum för barnen än
dem jag har - i huset finnas inga att tillgå - ser man, att
man behöfver något mera, så kan man ju för det i huset.

Adiæl nu, käre Mamma!

Mammas Wilhelm

Uppsala d. 12 Sept. 1848.

²
Älskade Mamma!

Jag har mottagit Mammans² bre²
och sänder genast några² till s²
het Mamma, det band, som fa-
mig vid Angelica är sådant, att de
trängt in i min själs helgedom,²
kan ej i tiden mer älska någon
hennes, ehuru jag älskar alla, som
frukta Gud. Sär jag ej mera
hennes, så Herre Jesu, tag Du

min kärlek och gif mig Din!

Gud har kallat oss båda med
en hög kallelse och därför är
vår bekantskap såsom en spä²
planta, som vid minsta vind-fläkt
drager tillhugman sinne blad, den
fordrar en om² ja helig omsorgnad.

Vi hafva båda mycket att lida,
ty mycket måste aftränas och lutas
i bedröfvelsens ug², men Gud skall
med sin nådes-nåvar² lindra våra li-
danden. Skall min väg genom lifen
ej blifva annat än korsets och t²
rens, så Herre Gud, gif mig en
öfverläten vilja, Du vet, hvad som är²
mig bäst! Bättre att gå² med t².

²
lyst oga men med tillträd² öfvet²
till Gud är en helig k²ufreds-
stämning med sådant samvete.

Jag heter Eder alla,
som hören Gud till. Jag
beder att få² gifva i Angelica
en helig broderskys i vår al-
drakehigaste tro. Gud vare oss
nådig och gifva oss efter li-
dens wedermöda² i sig ett sa-
ligt återseende!

Med bekämdt hjerta, men
med hopp till Gud
Eder Wilhelm

Jag lägger Mamma på² hjerta,
att låta Angelica läsa detta bref.

Uptala den 4 Dec. 1811

Kära Mamma!

Önneligt tacksam är jag för
den helning, jag af Angelica fick, så
som det är undergickande för
så är det afren stytande för
tyrande andeligt, att de sig i

ett långt brev skref jag för
några dagar sedan, men ifrån det
icke, emedan de amnen, der vidvordes
heldu afhandlas muntligt. än skriftligt.

Tacksam känner jag mig till
Gud, som i Angelica gifvit mig
en vän; måtte han gief till
att mig hvad intet på

skulle kunna evigt.

Hafva vi att lida smärta?
för Christ namns bekännelse, så låtom
oss upptaga detta som en salig last.

Var lemnar Angelica här några
verser ur bibeln på fransk.

Que nous ne devons pas ébranler
par des afflictions; tu sais toi-même que
nous sommes destinés à cela. Que ton
cœur ne se trouble point; tu auras des
afflictions, ^{dans le monde} mais Jésus a vaincu le monde.
Si Dieu est pour nous, qui sera contre
nous? Qui nous sépare de l'amour
de Christ, dans l'amour duquel nous
nous aimons l'un l'autre? Ni la
mort, ni la vie, ni les choses pré-
sentes, ni les choses à venir.

Vi äro fridda att lida, som

berömda att flyga; utan sorg någon
glädje, utan skild någon frid.

Ännu en helning med några
radur. Johannis ork & frid!

J'avais plusieurs choses à
te dire, mais je ne veux pas le
faire avec la plume et l'encre;
car j'espère de te voir bientôt,
et nous parlerons de bouche. La
paix soit avec toi.

Wilhelm.

Björkefors d. 10.
1862.

Kära Mamma!

Sedan vi nu kommit oss
mera i ordning, är det känt
att sända Mamma en hils-
ning. Håren är hufvud
dagar, så låter och Gud
solen stundom skinna för
oss. Sådana solkens-da-
gar, håren är nu friskt
smaka, och är det en nåd
att vara lycklig för sin
som det är en grund att
verka med sin Fader.

Mamma

Ida har nu en till vant ganska skral och
håren symptomena varit liknande denna sjukdom,
in stannande, så hon drick botten, så nu uppe igen,
och mycket mer.

Mammans tillämnade anordning att de nära
Alms, samt Carl och Annie (bör² bli för till närvarande
trofast. Vår ens andeliga till Lyne, så det/dyr gifte
att i värmens krets kunna underhålla det, samt till
god gifte, varit samgånge i sommar, & blifve
ett medel — till ett helning till lysekonin
från Mammans tillgifte som

Wilhelm 18.

och Hallborg, äro ingensiterade. Hetta kammare
samt det i närliggande lilla köket - kunnat ändå
vara till Henrikas och hennes pingstens disjorering.

När avrättningen har derför varit var^o tänkt
att inunda så att kammare närmast Karl. Dahlberg
blefve liggum och, varit mörkande förmodat de
mattal, afvenom¹²² skulle förflytta alla mina kända
qvinnor till nedre köket, så att de ingenom 4te
söfven skulle kunna iordningställas¹²³ i den väningen.

Mamma frågar om några singkläder
bör upptagas; i hvilket hänseende det skall be-
höfvas; emellertid kunde det vara bra, om Mamma
med ledning af förteckningen c^o singkläder i Bo-
uppteckningen och då det bli närmare bestämde,
kunna många som komma upp, ungefärligen
beräknade, hvad som kan behöfvas. Hvad
som, vore utmärkt bra att få upp vore en mängd
afsläppta kläder så som linn som ylle till kläder
mily bland fattiga begärande. Deras antal är stor.
Som jag har, är Mammans ~~och~~ förut dock ha
redan väl mycket anlita i detta full som
mycket annat, kanske skulle man kanske få
köpa någorstades till billigt pris.

I Neder. Torsås församling, har en elakert
jehar nu länge varit, mängden af de dörande är ut-
ordentligt stor, endast enstaka fullt dörst ha för-
ty närmare varit trakt - kanske är det densamma
hvad som har ömtaladt i tidningarna från Peterstun.

10
Minn kära Mamma!

Tack för Mammans välkomna
bref af den 17 d.; genom det och broderns sista
meddelanden har jag fått mera del af hemmets
närvarande eller frävarande blifvande utseende, då om
allt tycks vara starkt under en förändrad gestalt-
ning. Hätte det band af inbördes inre släktskap,
som varit en stark föräningslänk, mellan oss icke
upplösas genom tidliga yttre förändringar! Det skall
blifva kärk att hölta eder välkomna hit i tom-
mar. Angående samtligas logerande, har jag det
ej skall vanta utrymme; Håmpligast tyckes mig
dock att mamma loge nedre kvartingen, såsom
Mamma i tommas ytttrade, dels för att icke vara be-
svärad af några trappor, då ju ännu icke Mam-
mas för en fullkomligt återställt, dels också för lilla
Agnes skull, hvars vändtrösk behöfr ett afstängt,
ensligt rum. Vi hafva redan stor del af
vintern, both deruppe, och äro vi nöjda med de för
sammanshängande rummen der, i hvilka äfven Ida

Enom ²gäls fridh för all-
gott han gjord sind barn
och all faderlig kärlek
han haft för oss!

Jag var borta, när
telegrammen kom och strä-
de underrättelsen mig först
onldags morgon ju ²Malmö.
Angelica uppsökandes ²hastigt
när jag meddelade telegrammen.
 dock tra jag ej, att hon blev
stygnes tillit något kropp-
ligt mela, chummt ²stygnes
är mycket oväls.

Mått ²vi, som efterfr-
jör oss i allmentank med
att vinn del i det him-
melika!

Angelica och Fela ²frunda
Mamma sin heltning och
önska med mig att snart
fa ²något brev från ²Mamma
Mammans tillgripa sin

Wilhelm O.

Björkfors d. 1 febr. 1886

Heltnings till system

Min kärn Mamma

Med ett muntligt kaff
vi mottagit sorgeposten om
Pappas död. Gud, som
vara öden i sin hand,
nog den rätta stunden,
en stor taknad är det
dock, att hans lif frö-
skulle borttagas från tiden
i lifen något vel för
hans dödsbedeh, frö sat oss
del deraf. Gud löse oss

för att modertlig omvändelse!
Det är skönt att fr^c tacka
att frakturen är ett för
oss alla Gud velsigne
Eder alla. Jag sluter
Eder till mitt hjerta, så
som jag beder, att alltid
fr^c vara innesluten i Eder
högkonst och kärlek —

Skulle Mammi vilja
vara god och köpa och
uppsända ännu 28 alnar
af samma mattsort, som
köptes vid Marknaden, för
att kunna använda den

Jag skulle vilja vara god och köpa och uppsända ännu 28 alnar af samma mattsort.

i salen. Västman
formak, samt 3re val
gardiner, mörkblå med
bruna ornamenter i de
mögligt liten de som finnar har fört
monster. Till mattan
uppköpande torde afg
70 R. Angelica vill a
vända pengarna, som hon
till detta ändamål,
uppför jag denna summa
i Björkefors' conto.
Helsa och tacka E
för hans bref.

Mammans Wilhelmina